

Detta kommuninfobrev ersätter social- och hälsovårdsministeriets Kommuninfo 9/2019 av den 9 december 2019. Texten har preciserats och till den har fogats bland annat en formel för beräkning av höjningen av underhållsbidraget.

Underhållsbidrag och underhållsstöd stiger från och med 1.1.2020

Enligt lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna (583/2008) ska beloppet av vissa underhållsbidrag, ersättningar och underhållsstöd justeras kalenderårsvis från ingången av året i enlighet med stegringen i levnadskostnadsindexet (1951:10=100). Den årliga ändringen beräknas utifrån levnadskostnadsindexets poängtal för oktober i år och oktober förra året. Ersättningar som avses i lagen är underhållsbidrag enligt äktenskapslagen (234/1929), lagen om underhåll för barn (704/1975) och skadeståndslagen (412/1974), ersättningar enligt brottsskadelagen (1204/2005) som betalas ut som periodiskt understöd för inkomstförlust eller förlust av underhåll eller förlust av den underhållsskyldige, samt underhållsstöd enligt lagen om underhållsstöd (580/2008).

Poängtalet för levnadskostnadsindex var 1960 i oktober 2018 och 1975 i oktober 2019. Sålunda har levnadskostnadsindex stigit med cirka 0,77 procent från oktober 2018. De underhållsbidrag, ersättningar och underhållsstöd som definieras i lagen om vissa underhållsbidrags bindande vid levnadskostnaderna höjs i överensstämmelse med de ändrade poängtalerna från och med den 1 januari 2020.

Oavsett datumet för fastställande gäller justeringen alla underhållsbidrag som fastställts genom ett underhållsavtal eller ett domstolsbeslut med stöd av lagen om underhåll för barn. Detta innebär att en underhållsskyldig från ingången av januari ska betala cirka 0,77 procent mer i underhållsbidrag. Beräkningsformeln för underhållsbidrag är följande: underhållsbidraget år 2019 x (1975:1960).

Om en underhållsskyldig betalar underhållsbidrag direkt till boföräldern, ska han eller hon själv se till att höjningen betalas. Kommunens barnatillsyningsman kan vid behov anteckna indexförhöjningen i underhållsavtalet.

Folkpensionsanstalten gör indexjusteringen av underhållsstödet, och justeringen kräver inga åtgärder av den stödsökande.

Utöver indexförhöjningen gjordes det från och med den 1 januari 2020 en från indexförhöjningen fristående nivåförhöjning i underhållsstödet. Från och med ingången av 2020 är underhållsstödets fulla belopp för ett barn 167,01 euro per kalendermånad.

Indexjusteringen av underhållsbidraget i procent

Förhöjning fr.o.m.	Förhöjning-% (avrundad)	Gäller underhållsbidrag
1.1.1995	5 %	fastställda före 1.1.1993
1.1.2000	5 %	fastställda före 1.1.1995
1.1.2002	5 %	fastställda före 1.1.2000
1.1.2007	5 %	fastställda före 1.1.2002
1.1.2009	5 %	fastställda före 1.1.2007
1.1.2010	2,30 %	alla avtal
1.1.2011	2,38 %	alla avtal
1.1.2012	3,57 %	alla avtal
1.1.2013	2,63 %	alla avtal
1.1.2014	1,17 %	alla avtal
1.1.2015	1,00 %	alla avtal
1.1.2016	-0,26 %	alla avtal
1.1.2017	0,47 %	alla avtal
1.1.2018	0,57 %	alla avtal
1.1.2019	1,5 %	alla avtal
1.1.2020	0,77 %	alla avtal

Indexjustering av beloppen i anvisningen om underhållsbidrag

Kommunerna fick i juni 2007 en anvisning för bedömning av storleken på underhållsbidrag till barn, som beretts i samarbete mellan justitieministeriet och social- och hälsovårdsministeriet (se social- och hälsovårdsministeriets kommuninfo 7/2007). Anvisningen har publicerats som justitieministeriets publikation 2007:3. Publikationens finns på justitieministeriets webbplats både på finska och svenska.

Avsikten med anvisningen är att förenhetliga de kommunala socialmyndigheternas verksamhet när de vägleder föräldrarna att göra en korrekt beräkning av underhållsbidragets storlek och när de bedömer om ett avtal som föräldrarna har ingått kan fastställas. Anvisningen bygger på bestämmelserna i lagen om underhåll för barn. Den är emellertid inte bindande för myndigheterna utan den har rättslig karaktär av en anvisning som gäller grunder för fastställande av underhållsbidrag.

Beloppen i anvisningen baserar sig på tiden då anvisningen utarbetades. För att anvisningen ska vara tidsenlig justeras beloppen i anvisningen kalenderårsvis vid ingången av året med ett procentbelopp som motsvarar den indexjustering som fastställs för underhållsbidraget.

Efter kalkyleringen har resultatet avrundats till närmaste hela euro. Beloppen för umgängesavdragen under rubrik 4.2 i anvisningen har dock avrundats till närmaste 50 cent.

Beloppen i anvisningen om underhållsbidrag är fr.o.m. 1.1.2020 som följer:

- rubrik 2.2.2: Beloppen för allmänna kostnader är

- 305 euro i månaden när barnet är 0–6 år,
- 356 euro i månaden när barnet är 7–12 år,
- 480 euro i månaden när barnet är 13–17 år.

- rubrik 3.3.1.2: Beloppen för allmänna levnadskostnader är

- 614 euro i månaden för en ensamstående eller en ensamförsörjare,
- 517 euro i månaden för en person som lever i ett samboförhållande, äktenskap eller annat parförhållande.

- rubrik 3.3.6.4: Om en förälders make respektive maka för sin försörjning är beroende av sin partner av ett godtagbart skäl, får denne göra avdrag för makens respektive makans allmänna levnadskostnader och boendekostnader. Det högsta avdragsbeloppet är för allmänna levnadskostnaders del 517 euro i månaden och för boendekostnaders del det belopp som kalkyleras i enlighet med punkten 1–5 under rubrik 3.3.2.

- rubrik 3.3.6.5: Om en förälders sambo är helt eller delvis beroende av sin partner för sin försörjning till följd av att han eller hon tar hand om deras gemensamma barn, får denne göra avdrag för sambos allmänna levnadskostnader, dock högst 256 euro i månaden.

- rubrik 3.3.7: Resekostnader för umgänge med barn beaktas som avdrag på underhållsförmågan hos den förälder som svarar för kostnaderna. Kostnaderna beaktas enligt billigaste ändamålsenliga färdsätt. Avdraget får göras endast till den del som överstiger 124 euro i månaden per barn. Avdraget får uppgå till högst 124 euro i månaden per barn.

Rubrik 4.2.1. Umgängesavdragets storlek framgår av följande tabell:

Vistelsen i snitt	0–6 år	7–12 år	13–17 år
färre än 7 nätter/månad	inget avdrag	inget avdrag	inget avdrag
7–9 nätter/månad	32,00 €	34,50 €	38,00 €
10–12 nätter/månad	43,00 €	46,50 €	53,00 €
13–15 nätter/månad	56,50 €	60,50 €	66,00 €

Ytterligare information

I enskilda ärenden som gäller underhållsbidrag kan mer information fås av barnatillsyningsmannen i den egna hemkommunen. Underhållsstödet beviljas och betalas ut av Folkpensionsanstalten.